

ГРАМАТИКА: промена именица *око, ухо, њрсѝ, нокаѝ, ѝосѝ, рука, ноѝа*

Попуните празнине.

Sg. (n)	Pl. (f)
N око	очи
G ока	очију
D оку	очима
A око	очи
I оком	очима
L у оку	у очима

- а) Његове очи су _____ (зелен).
 б) Она има _____ (плаво око, pl.).
 в) Далеко од _____ (око, pl.), далеко од срца.
 г) Она говори _____ (око, pl.).
 д) Стално мислим о _____ (њено око, pl.).
 љ) Она ми је трн у _____ (око, sg.).
 е) Он има _____ (црно око, pl.).

G pl. очију, ушију; прстију, ноктију, гостију; руку, ногу

Попуните празнине.

- а) Купили смо столице без _____ (нога, pl.).
 б) Сто _____ (рука, pl.) нам је махало.
 в) Први пут се појавила без дугих _____ (нокат).
 г) Без ових десет _____ (прст), не бих урадила ништа.
 д) Пришла ми је девојка прелепих _____ (око) и позвала ме на пиће.
 љ) Имаћемо више од петнаест _____ (гост).

ПРИДЕВИ (понављање)

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	добар/лош	добра	добро/лоше	добри	добре	добра
G	доброг/лошег	добре	доброг/лошег	добрих		
D	добром/лошем	доброј	добром/лошем	добрим		
A	N/G	добру	добро/лоше	добре	добре	добра
V	добри	добра	добро	добри	добре	добра
I	добрим	добром	добрим	добрим		
L	добром/лошем	доброј	добром/лошем	добрим		

!!! D=L Sg.

D=I=L Pl.

!!! (Sg m)

A=N: Видео сам добар сат у продавници.

A=G: Видео сам доброг пријатеља.

Попуните празнине одговарајућом формом придева датих у заградама.

- а) Узео сам књигу од оног _____ (висок) човека.
 б) Идем на море са _____ (најбоља) другарицом.
 в) Она има _____ (дуг, плав) косу и _____ (црн) очи.
 г) Сто се налази између _____ (црвена) фотеље и кревета.
 д) Он стално прича о својој _____ (нова) девојци.
 љ) Тата је веома _____ (крупан).
 е) Судије треба да буду _____ (поштен).
 ж) Наше комшије су веома _____ (добар).

РЕЛАТИВНА ЗАМЕНИЦА КОЈИ, -А, -Е

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	који	која	које	који	које	која
G	којег/ког	које	којег/ког	којих		
D	којем/ком	којој	којем/ком	којим(а)		
A	=N/=G	коју	=N	које	које	=N
I	којим/ким	којом	којим/ким	којим(а)		
L	(о) којем/ком	којој	којем/ком	којим(а)		

У функцији упитне речи:

Људи често емоције исказују **гестовима** (I pl. m).

Којим (I pl. m) гестовима људи исказују страх?

Попуните празнине одговарајућим обликом релативне заменице у функцији упитне речи.

- _____ бисте гест употребили да покажете неком да Вам се допада?
- _____ су значења следећих гестова?
- _____ гестовима Ви исказујете тугу?
- _____ значење у Вашој култури има намигивање?
- _____ бисте гестове употребили да покажете неком да Вам се не допада?
- _____ је твоја омиљена књига?

У функцији везника релативне реченице:

Човек (N sg. m) осећа страх. **Он** (N sg. m) је уплашен.

→ **Човек који** (N sg. m) осећа страх је уплашен.

Жена (N sg. f) осећа страх. **Она** (N sg. f) је уплашена.

→ **Жена која** (N sg. f) осећа страх је уплашена.

Попуните празнине одговарајућом формом релативне заменице у функцији везника релативне реченице.

- Људи _____ нису овде добиће награду касније.
- Девојка _____ осећа страх је уплашена.
- Дете _____ осећа тугу је тужно.
- Не познајеш девојку са _____ сам ишао у биоскоп.
- Младић о _____ сам ти јуче причала стоји поред тебе.
- Књига _____ читам зове се *Лајум*.
- Осмех је један од гестова _____ исказујем срећу.
- Ово је девојка о _____ сам ти говорила.
- Ово је човек _____ сам поклонила књигу.
- Ово је аутобус _____ сам допутовала.
- Ово је жена _____ сам јуче видела у аутобусу.
- Ово је девојка _____ ми се свиђа.
- Ово је девојка од _____ ми се диже коса на глави.
- Ово су људи од _____ треба тражити помоћ.
- Ово су села _____ припадају новосадској општини.
- Ово су градови _____ се налазе у Европи.
- Ово су људи _____ се допада наша кућа.

Од две реченице направите једну сложену. Употребите одговарајућу форму релативне заменице у функцији везника релативне реченице.

Нпр. Ти си ми поклатио **књигу**. Изгубила сам је.

*Изгубила сам књигу **коју** си ми ти поклатио.*

а) Купила сам **хаљину** у суботу. Вечерас сам је обукла.

б) Купио је **одело** прошлог петка. Није га обукао вечерас.

в) Видела је **момка** у кафићу. Он јој се свидео.

г) Купио је **сто** у робној кући. Донео га је аутом.

д) Летос је купила **три хаљине**. Уопште их не носи.

ђ) Јуче је разговарао **са једном женом**, а јутрос јој је купио цвеће.

е) Јуче је разговарала **са једним човеком**. Данас није желела ни да му се јави.

ж) Јуче смо разговарали **о проблемима** у фирми. Данас смо их решили.

з) Прошли смо јуче **поред једног бутика**. Надина кућа је преко пута њега.

и) Јуче сам позајмила новац **од једне другарице**. Ово је она.

ј) Тражила сам савет **од пријатеља**. Ово су ти пријатељи.

ЗАМЕНИЦА СВОЈ, -А, -Е

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	свој	своја	своје	своји	своје	своја
G	својег /свог	своје	својег /свог	својих		
D	својем/свом	својој	својем/свом	својим(а)		
A	=N/=G	своју	=N	своје	своје	=N
I	својим	својом	својим	својим(а)		
L	(о) својем/свом	(о) својој	(о) својем/свом	о својим (а)		

!!! Синоними:

Био сам на излету са **мојим** пријатељима. = Био сам на излету са **својим** пријатељима.

Да ли си у **твом** стану? = Да ли си у **свом** стану?

Разговарали смо са **нашим** пријатељима. = Разговарали смо са **својим** пријатељима.

Да ли сте размишљали о **вашим** проблемима? = Да ли сте размишљали о **својим** проблемима?

Међутим, у 3. лицу једине и множине:

Он је разговарао са **његовим** пријатељима. ≠ Он је разговарао са **својим** пријатељима.

Она је у **њеном** стану. ≠ Она је у **свом** стану.

Они су разговарали о **њиховим** проблемима. ≠ Они су разговарали о **својим** проблемима.

Прочитајте дијалоге и попуните празнине једном од понуђених заменица. Објасните зашто сте тако урадили.

а)

- Марија: Здраво, Гордана. Како си?
- Гордана: Здраво, добро сам.
- Марија: Ово је моја пријатељица, Софија.
- Гордана: Драго ми је, Софија, ја сам Гордана.
- Софија: Драго ми је.

Марија је упознала Гордану са _____ (својом, њеном) пријатељицом.

б)

- Павле: Здраво, шта радиш?
- Милан: Ево, управо сам се посвађао са твојим братом.
- Павле: Стварно?!? А, зашто?
- Милан: Не знам шта се дешава. У последње време је веома нервозан. Позвао сам га на пиће, а он почео да хистерише.
- Павле: Боже... Свашта! Разговараћу с њим кад дођем кући.

Павле ће разговарати са _____ (својим, његовим) братом.

падежи за исказивање квалитативности КВАЛИФИКАТИВНИ ГЕНИТИВ : КВАЛИФИКАТИВНИ ИНСТРУМЕНТАЛ

човек седе браде = човек са седом брадом
човек са ронилачком маском

КВАЛИФИКАТИВНИ ГЕНИТИВ (Det + G): човек плавих очију:

~~*човек очију: *човек ронилачке маске~~

КВАЛИФИКАТИВНИ ИНСТРУМЕНТАЛ {Prep. /са/ + Det + I}:

човек са плавим очима: човек са (ронилачком) маском

Описујући особе на фотографијама употребите што више конструкција са квалитативним генитивом и/или инструменталом. Нпр. на слици је човек дуге седе браде.

Одговорите усмено на следећа питања.

- а) Које Вам је занимање од ових најпривлачније?
- б) Да ли бисте волели да сте славна медијска личност?
- г) Да ли је физички изглед важан за нека занимања?
- д) Да ли жене и мушкарци могу радити исте послове?

КВАЛИФИКАТИВНИ ЛОКАТИВ : КВАЛИФИКАТИВНИ ИНСТРУМЕНТАЛ МЛАДИЋ У МАЈИЦИ (L) НА ПРУГЕ: ЧОВЕК СА КРАВАТОМ (I)

КВАЛИФИКАТИВНИ ЛОКАТИВ: жена у хаљини на цветиће
човек у црним ципелама

жена у златној огрлици, мушкарац у наочарима

КВАЛИФИКАТИВНИ ИНСТРУМЕНТАЛ: девојка са наочарима
младић са краватом
жена с јакном у рукама

Попуните празнине одговарајућом формом понуђених синтагми у локативу или инструменталу.

- а) Жена _____ (црна ташна) носи плаве панталоне.
б) Човек _____ (зелена мајица) има плаву косу.
в) Дечак _____ (наочари за сунце) носи ташну.
г) Девојчица _____ (шарена хаљина) има дугу косу.
д) Момак _____ (браон чизме) носи фармерице.
ђ) Девојка _____ (капут у рукама) има зелене очи.

ИМЕНИЦЕ: *Pluralia tantum*

У српском језику постоје именице које, иако имају само множинске облике, обележавају један ентитет. То су, између осталих, следеће именице:

т: Карловци

f: *џинџалоне, фармерице, бермуде, хулахојке, наочари*

п: *леђа, вратица, кола*

Следеће реченице допуните одговарајућим формама придева.

- а) Панталоне СУ _____.
б) Маказе СУ _____.
в) Врата СУ _____.
г) Леђа СУ _____.
д) Плућа СУ _____.
ђ) Новине СУ _____.

оштар, дрвени, здрав,
објективан, кратак, повијен

На празна места упишите одговарајућу форму глагола у перфекту.

- а) Наочари за сунце _____ ми _____ (разбити се).
б) _____ ми _____ (свидети се) оне панталоне.
в) _____ ми _____ (поцепати се) нове хулахопке.
г) _____ ми _____ (покварити се) кола.
д) _____ ми _____ (свидети се) Сремски Карловци.
ђ) Врата _____ (отворити се).
е) _____ ме (болети) леђа.